

Облік і оподаткування

УДК 657

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15701012>

**Механізми протидії розмиванню податкової бази в умовах глобалізації:
аналіз концепції Two-Pillar Solution**

Орлов Ігор Віталійович

д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту,
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II,
м. Берегове, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3119-0698>

Захаров Дмитро Миколайович

PhD, доц., доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку,
Державного університету «Житомирська політехніка»,
м. Житомир, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3423-0093>

Федорова Ольга Сергіївна

асистент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку,
Державного університету «Житомирська політехніка»,
м. Житомир, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-8759-0984>

Прийнято: 30.05.2025 | Опубліковано: 16.06.2025

***Анотація.** У сучасному середовищі глобальної економіки та міжнародних відносин особливої актуальності набуває питання ефективного оподаткування*

транснаціональних корпорацій, а також контролю за їх грошовими потоками та джерелами прибутку. З урахуванням високого рівня мобільності капіталу та поширення цифрових бізнес-моделей, національні податкові системи дедалі частіше стикаються з проблемою ухилення від оподаткування, особливо через переміщення прибутків до юрисдикцій із пільговим податковим режимом. Розробка та впровадження ефективних механізмів регулювання, зокрема імплементація плану дій BEPS 2.0, мають критичне значення для забезпечення податкової справедливості та зміцнення фіскального суверенітету країн.

BEPS 2.0, розроблений Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), спрямований на боротьбу з негативними податковими практиками транснаціональних корпорацій і забезпечення стабільності у сфері міжнародного оподаткування. Його двокомпонентне рішення (Two-Pillar Solution) передбачає два ключові елементи: Pillar 1 – реформування правил розподілу прибутку між країнами, зокрема в цифровій економіці; та Pillar 2 – запровадження глобального мінімального рівня корпоративного оподаткування. Ці заходи спрямовані на гармонізацію підходів до оподаткування, забезпечення прозорості та протидію розмиванню податкової бази. Вони відображають необхідність глибокої адаптації існуючих міжнародних норм до умов цифрової трансформації глобального бізнесу. Україна бере активну участь у глобальних податкових ініціативах, зокрема в рамках Інклюзивної платформи BEPS, демонструючи прагнення до інтеграції в міжнародний податковий простір та вдосконалення національного законодавства з урахуванням сучасних викликів. Імплементація BEPS 2.0 в Україні є важливим етапом формування прозорої, конкурентної та справедливої податкової системи, здатної забезпечити стабільне надходження до бюджету, зокрема в умовах економічних змін та процесів відновлення.

Ключові слова: *оподаткування, податок на прибуток, BEPS, Two-Pillar Solution, трансфертне ціноутворення.*

**Mechanisms to counteract the erosion of the tax base in the context of
globalization: analysis of the two-pillar solution concept**

Igor Orlov

Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of
Accounting and Audit, Transcarpathian Hungarian Institute
named after Ferenc Rákóczi II, Berehove, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-3119-0698>

Dmytro Zakharov

PhD, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Information
Systems in Management and Accounting, State University of Zhytomyr Polytechnic,
Zhytomyr, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-3423-0093>

Olha Fedorova

Assistant of the Department of Information Systems in Management and Accounting,
State University of Zhytomyr Polytechnic,
Zhytomyr, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8759-0984>

Abstract. *In the current environment of the global economy and international relations, the issue of effective taxation of multinational corporations, as well as control over their cash flows and sources of income, is of particular relevance. Given the high level of capital mobility and the proliferation of digital business models, national tax systems are increasingly facing the problem of tax evasion, especially through the transfer of profits to jurisdictions with preferential tax treatment. The development and implementation of effective regulatory mechanisms, including the*

implementation of the BEPS 2.0 action plan, are critical to ensuring tax fairness and strengthening the fiscal sovereignty of countries.

BEPS 2.0, developed by the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), is aimed at combating negative tax practices of multinational corporations and ensuring stability in international taxation. Its Two-Pillar Solution includes two key elements: Pillar 1 - reforming the rules of profit distribution between countries, in particular in the digital economy; and Pillar 2 - introducing a global minimum level of corporate taxation. These measures are aimed at harmonizing approaches to taxation, ensuring transparency and counteracting tax base erosion. They reflect the need to deeply adapt existing international norms to the conditions of digital transformation of global business. Ukraine actively participates in global tax initiatives, in particular within the framework of the BEPS Inclusive Platform, demonstrating its commitment to integration into the international tax environment and improvement of national legislation in line with current challenges. The implementation of BEPS 2.0 in Ukraine is an important stage in the formation of a transparent, competitive and fair tax system capable of ensuring stable budget revenues, in particular in the context of economic changes and recovery processes.

Keywords: *taxation, corporate income tax, BEPS, Two-Pillar Solution, transfer pricing.*

Постановка проблеми. Оподаткування, зокрема податок на прибуток, відіграє важливу та значущу роль у формуванні доходів країн, особливо країн, що розвиваються. Отже, такі країни є більш вразливими до уникнення великими корпораціями оподаткування доходів та будь-яких видів податків. Процеси глобалізації та цифровізації економіки, потребують постійних змін в міжнародних правилах оподаткування та податкових надходжень. Великі транснаціональні корпорації, такі як Google, Amazon чи Facebook, отримують значні прибутки у різних країнах, однак, завдяки стратегії розміщення своїх доходів у «податкових гаванях», заощаджують значні суми, враховуючи низькі

ставки оподаткування. Тому, проблеми виведення прибутків чи розмиття податкової бази є однією з основних загроз для більшості країн. Забезпечення ефективної та справедливої системи оподаткування, адаптованої до сучасних реалій глобального бізнесу, стає невідкладним завданням для міжнародних спільнот та організацій. Розроблене ОЕСР двоступеневе рішення (Two-Pillar Solution) має на меті запровадити інструмент для вирішення проблем та прогалин в оподаткуванні транснаціональних компаній, викликаний стрімким процесом цифрової трансформації економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Постійне реформування систем оподаткування, глобалізація економіки вимагає адаптації підходів до сучасних викликів та розвитку технологій. Актуальними питаннями є перспективи та шляхи вирішення щодо цифровізації економіки [8], впровадження «цифрових податків» [10], особливості функціонування транснаціональних компаній у глобальному середовищі [1], виклики адміністрування в умовах цифровізації економіки і т.д.

Науковці Коблянська О.І. та Коблянська Г.Ю. вважають, що внесення Україною змін до податкового законодавства в сфері трансфертного ціноутворення є значним механізмом боротьби з відпливом капіталу та джерелом надходження фінансових ресурсів [5].

Дослідження Давидова М.С. показують, що методи впровадження ініціатив BEPS, ATAD і ATAD II визначають шляхи подальших досліджень у галузі державного регулювання з метою протидії ухиленню від сплати податків [2]. Також, у своєму дослідженні наголошує про залежність від ефективності управління державними фінансами та мінімізації фіскальних ризиків наповнення бюджетів, з цього випливає важливість заходів протидії ухиленню та мінімізації оподаткування.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну увагу науковців до питань оподаткування транснаціональних корпорацій, низка важливих аспектів залишається поза фокусом досліджень або потребує

суттєвого поглиблення. Передусім, недостатньо комплексно розглядається вплив механізмів BEPS 2.0 на податкові системи країн, що розвиваються, зокрема з урахуванням обмежених адміністративних ресурсів, податкової спроможності та високої чутливості до відпливу капіталу. Відсутній узгоджений підхід до визначення ефективності реалізації компонентів Two-Pillar Solution в умовах нестабільної економіки, притаманної, зокрема, Україні у період воєнного та післявоєнного відновлення.

Серед причин недостатньої уваги до зазначених питань слід виокремити обмеженість національних досліджень, які здебільшого зосереджуються на загальній характеристиці BEPS 2.0 без глибокого аналізу його практичного впровадження. Крім того, динамічність глобальної податкової реформи та складність нормативної бази спричинили домінування суто нормативного або описового підходу, в той час як емпіричні та адаптаційні дослідження ще не набули широкого розвитку. Враховуючи роль транснаціональних корпорацій у глобальному розподілі капіталу, визначення ефективних механізмів запобігання розмиванню податкової бази є критично важливим для забезпечення справедливого податкового навантаження. Особливо актуальним постає аналіз функціонування таких елементів, як мінімальний глобальний податок, правило STTR, а також принципи формульного розподілу прибутку в умовах цифрової економіки. Розкриття зазначених питань дозволить не лише уточнити ризики та можливості для України у процесі трансформації міжнародної податкової системи, а й сприятиме досягненню головної мети статті – формуванню науково обґрунтованих підходів до реалізації BEPS 2.0. У межах статті частково розкрито механізми реалізації BEPS 2.0, проаналізовано ключові положення Pillar 1 та Pillar 2, а також запропоновано напрямки адаптації української податкової системи до нових міжнародних стандартів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексне дослідження механізмів імплементації двокомпонентного рішення BEPS 2.0 (Two-Pillar Solution), розробленого ОЕСР, з акцентом на його значення

для країн із перехідною економікою, зокрема України, в умовах цифрової трансформації та глобалізації фінансових потоків. Основна увага приділяється аналізу положень Pillar 1 та Pillar 2, а також виявленню викликів та перспектив для адаптації української податкової системи до нових міжнародних податкових стандартів.

Основними завданнями визначено:

- виявити актуальні прогалини в існуючих підходах до оподаткування транснаціональних корпорацій в умовах цифрової економіки;
- охарактеризувати зміст та цілі двокомпонентного рішення BEPS 2.0;
- проаналізувати ключові положення Pillar 1 (розподіл прибутку цифрових компаній) та Pillar 2 (глобальний мінімальний податок);
- оцінити потенційні наслідки впровадження BEPS 2.0 для України;

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі для транснаціональних компаній велике значення відіграє трансфертне ціноутворення, зокрема через ефективний розподіл прибутку. За дослідженням Світового банку, значний обсяг операцій міжнародної торгівлі відбувається саме всередині транснаціональних корпорацій, що також пов'язано з визначенням трансфертних цін. Трансфертні ціни формуються між пов'язаними компаніями, що може не відповідати справедливій ціні. Зазвичай, такі ціни є не вільно ринковими, а формуються всередині компанії з огляду на потреби, наприклад мінімізації податкової бази чи зменшенню митних платежів. Відхилення трансфертних цін від ринкових безпосередньо впливає на рівень експорту, національного доходу, внутрішнього валового продукту і т.д., тому податкові органи посилено контролюють їх рівень з огляду на важливість надходжень державного бюджету. Впровадження плану дії BEPS спрямоване на створення механізму для протидії агресивному податковому плануванню, яке спрямоване на штучне зменшення бази оподаткування та переміщення прибутку до низькоподаткових юрисдикцій. Як наслідок, такий план передбачає

впровадження єдиної та прозорої системи правил для країн з метою запобігання ухиленню від сплати податків та деофшоризації.

Структура Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо уникнення переміщення прибутків та розмивання податкової бази (BEPS) постійно вдосконалюються, ОЕСР було розроблено двоступеневий інструмент для вирішення проблем оподаткування (Two-Pillar Solution), зокрема унаслідок діджиталізації економіки. У рамках цифрової епохи ОЕСР пропонує концепцію нового режиму оподаткування для міжнародних корпорацій (BEPS 2.0) та включає у себе два основних компонента: перше – це перегляд правил, які стосуються розподілу прибутку між країнами, зокрема цифрових компаній, друге – розгляд нових міжнародних правил оподаткування корпорацій [6]. Враховуючи швидко змінний характер глобальної економіки та значний вплив цифрових технологій на бізнес-процеси, виникає необхідність перегляду та адаптації системи оподаткування для забезпечення справедливого та ефективного регулювання фінансових потоків. Метою BEPS 2.0 є адаптація міжнародної системи оподаткування до нових реалій цифрової економіки та забезпечення справедливості та ефективності у розподілі прибутку. Одним із ключових аспектів є впровадження механізму мінімального оподаткування для міжнародних корпорацій, який має захистити інтереси країн та забезпечити більшу стійкість глобальної податкової системи. Ці зміни направлені на запобігання уникненню оподаткування та забезпечення прозорості в розподілі податкових надходжень [7]. Двокомпонентне рішення націлене на вирішення актуальних викликів, що постають перед країнами та багатонаціональними корпораціями у сучасному міжнародному корпоративному оподаткуванні. Зростаюча складність цього питання вимагає нових підходів для досягнення балансу інтересів обох сторін. В сучасному глобальному економічному просторі, країнам стає дедалі важче забезпечити ефективне оподаткування прибутку великих транснаціональних компаній, що ставить під сумнів стабільність та ефективність фіскальних систем. Дане двокомпонентне рішення пропонує нові

механізми оподаткування та розподілу прибутку, які враховують особливості сучасного бізнес-середовища та сприяють створенню більш справедливих та ефективних умов для усіх сторін.

Така Концепція включає в себе наступні кроки та пакет рішень:

– Правила Pillar 1 спрямовані на створення уніфікованого підходу до оподаткування глобального цифрового сектору шляхом перегляду механізмів розподілу прибутку та впровадження нового підходу до розподілу податкових прав між державами щодо оподаткування прибутку великих міжнародних корпорацій.

– Правила Pillar 2, описують нові принципи мінімального оподаткування для міжнародних груп компаній та покликані удосконалити правила оподаткування компаній розміщених з низькими ставками оподаткування.

– Subject to tax rule (STTR), що застосовується до податку на доходи у джерелах щодо визначених внутрішньогрупових виплат, таких як відсотки, роялті, оплата за оренду рухомого майна, винагорода за внутрішньогрупові послуги та інші аналогічні операції.

Отже, якщо підсумувати, то комплексне рішення, що складається із двох компонентів, пропонує стратегії вирішення актуальних питань у міжнародному корпоративному оподаткуванні. Перший компонент має за меті оптимізацію оподаткування прибутку найбільших транснаціональних корпорацій, спрямовуючи його на територію споживання продуктів чи послуг. Ця стратегія в першу чергу відповідає на виклик, де корпорації здатні отримувати значні прибутки без традиційної фізичної присутності.

Другий компонент націлений на встановлення глобального мінімального рівня оподаткування для великих транснаціональних компаній. Цей підхід спрямований сприяє утворенню більш справедливих умов для великих транснаціональних та місцевих компаній, які не можуть користуватися аналогічними стратегіями переміщення прибутку.

Упродовж періоду з 2017 по 2022 рік Україна була активним учасником Inclusive Framework on BEPS. Під час цього періоду країна взяла участь у Вступній програмі та прийняла участь у серії заходів щодо підвищення потенціалу, спрямованих на підтримку впровадження Плану дій BEPS. Ця участь сприяла значному вдосконаленню законодавства та послідовному застосуванню міжнародних податкових стандартів в Україні [3]. Ці заходи призвели до зниження кількості випадків ухилення від сплати податків та покращення інвестиційного середовища через послідовне впровадження та дотримання міжнародних стандартів.

Вітчизняна законодавча база постійно розвивається, прагнучи відповідати викликам сучасного світу та інтегруватися у глобальну економічну систему. У процесі реформування та вдосконалення законодавства країна активно бере участь у міжнародних ініціативах, спрямованих на підвищення прозорості та ефективності податкової політики. Під час 15-го пленарного засідання Україна, разом з 137 учасниками Інклюзивної платформи BEPS, прийняла Підсумкову заяву щодо двокомпонентного рішення (Two-Pillar Solution), спрямованого на вирішення податкових аспектів, що виникають у зв'язку з цифровою трансформацією економіки. Визнано значний прогрес, досягнутий в цьому напрямку, що дозволило країнам і юрисдикціям продовжити наступну реформу міжнародної податкової системи.

Дорожня карта на період 2023-2025 років складається з пріоритетних заходів, спрямованих на вирішенні викликів, пов'язаних також і з російським вторгненням та триваючою агресивною війною. Одночасно значний акцент припадає на активізації зусиль щодо приведення податкової системи у відповідність до міжнародних стандартів. Ця ініціатива має стратегічне значення для економіки країни в умовах очікування значних прямих іноземних інвестицій, необхідних для процесу відновлення та відбудови.

З огляду на прийняте двокомпонентне рішення, Pillar 1 виступає як рішення про зміну національних податкових правил щодо того, як

розподіляється дохід. Однією з головних характеристик транснаціональних корпорацій, на яку ОЕСР прагне націлити свої зусилля, є їх масштаб, оскільки великі компанії можуть використати прогалини в міжнародних податкових системах через платежі між дочірніми компаніями в багатьох країнах. Згідно з Pillar 1, база оподаткування від цифрових послуг буде розподілятися залежно від того, де було реалізовано продукт або послугу, незалежно від фізичного місцезнаходження компанії, яка їх реалізувала. Отже, це рішення впливає на спрощення систем міжнародного оподаткування, натомість ігноруючи поділ між транснаціональними корпораціями та їх дочірніми компаніями, зосередження їх прибутку відносно материнської компанії [15].

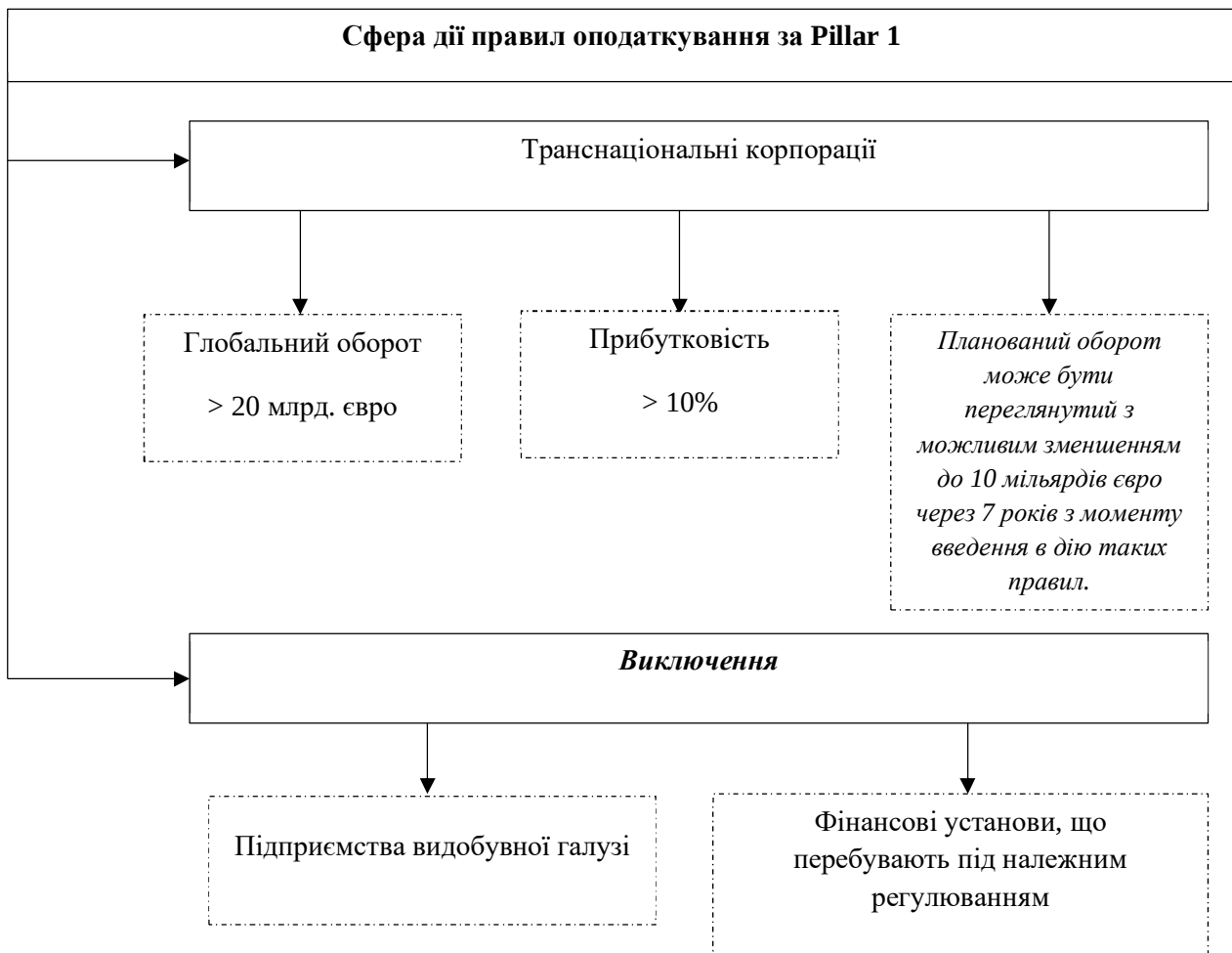

Рис.1. Сфера дії правил оподаткування за Pillar 1[14]

Pillar 1 спрямований на охоплення найбільших і найприбутковіших транснаціональних корпорацій незалежно від їхньої галузевої належності чи бізнес-моделі, вимоги до компаній, які підпадають під дію Pillar 1 наведено на рисунку 1.

Наступна частина Pillar 1 стосується податку на цифрові послуги (Digital Service Tax (DST)). Податок на цифрові послуги є оподаткуванням валових доходів компанії, які виникають у зв'язку з її цифровою діяльністю, що надається користувачам, базою оподаткування є доходи, отримані від певного набору цифрових товарів або послуг, або такі, що визначаються в залежності від кількості цифрових користувачів у країні [10]. Оподаткування цифрових послуг представляє собою складну та актуальну проблему для податкових органів і сектору цифрової економіки. Зі стрімким розвитком ринку цифрових послуг ця проблема стає все більш суттєвою, у зв'язку з розширенням цифрових технологій. Проте, враховуючи специфіку цифрової економіки, необхідно узгоджувати формулювання податкової політики та підвищувати рівень міжнародного співробітництва і координації в даній сфері з метою створення системи оподаткування, яка була б справедливою для всіх учасників. Пропозицією Pillar 1 є зміна внутрішньої законодавчої бази у бік скасування усіх податків на цифрові послуги [15]. Проте, у 113 країнах введено механізми оподаткування, зокрема податок на товари та послуги або податки з продажу, спрямовані на нерезидентів, що надають цифрові послуги своїм споживачам. З огляду на ставки податку на цифрові послуги в різних країнах [9] їх відсоток коливається від 4% (Аруба) до 26,5% (Бразилія).

Для розрахунку за оновленими правилами, вводять також і нові методики такі як Сума «А», Сума «В» та «Nexus». Основна концепція полягає в тому, що частка залишкового прибутку відповідних транснаціональних корпорацій у величині 25% буде спрямована для перерозподілу між юрисдикціями збуту на основі формульного підходу, де залишковий прибуток визначається як різниця між отриманим прибутком та 10% отриманого доходу. Наприклад, якщо

компанія має 40 мільярдів євро річного обороту та 10 мільярдів євро річного прибутку, ця компанія припадає під правила Pillar 1, оскільки рентабельність становить 25%. Таким чином, 10 мільярдів євро річного прибутку становлять 4 мільярди євро «нормального прибутку» та 6 мільярдів євро «залишкового прибутку». З цих 6 мільярдів євро залишкового прибутку певна частка буде перерозподілена [14].

Таке вдосконалення щодо розподілу податкових прав між різними юрисдикціями вимагає визначення конкретних юрисдикцій, які матимуть право встановлювати податкове навантаження на частину прибутку транснаціональних корпорацій, тому будь-яка юрисдикція, яка отримує не менше 1 млн. євро доходу з території юрисдикції, а для країн в яких ВВП складає менше 40 млрд. євро (правило – «Nexus») поріг знижується до 250 тис. євро матимуть таке право [12]. Правило «Nexus» застосовуватиметься виключно для визначення того, чи належить юрисдикція до категорій, що підлягають розподілу Суми «А». При розподілі прибутку може бути використана альтернативна методологія, така як Сума «В», якщо її застосування буде обґрунтоване, це представлятиме стандартну компенсацію за типову маркетингову або дистрибуційну діяльність. Цей підхід дозволить враховувати додаткові фактори при оцінці розподілу прибутку між різними юрисдикціями.

Отже, правила Pillar 1 націлюються на встановлення уніфікованого підходу до оподаткування глобального цифрового сектору, спрямованого на заборону введення односторонніх заходів оподаткування з боку окремих країн. Цей підхід призначений для спрощення оподаткування для підприємств, оскільки він ґрунтується на застосуванні єдиних принципів у більшості юрисдикцій, що також сприятиме зменшенню бар'єрів для міжнародної торгівлі та забезпечить більш прозору та спрощену систему оподаткування для компаній, що діють у цифровій сфері.

Pillar 2 передбачає два взаємодоповнючі внутрішні правила, які разом отримали назву «глобальні правила з протидії розмивання бази оподаткування»

(Global anti-Base Erosion Rules, GloBE). На відміну від Pillar 1, Pillar 2 не має порогу прибутковості, він застосовуватиметься до всіх транснаціональних груп, сукупні фінансові доходи яких перевищують 750 мільйонів євро. Це означає, що всі великі транснаціональні компанії будуть охоплені заходами щодо мінімального ефективного оподаткування. Крім того, країни можуть вільно застосовувати податок у відповідь на низьке оподаткування суб'єкта господарювання, навіть якщо вони не досягають порогу в 750 мільйонів євро. Глобальна мінімальна ефективна ставка податку становитиме не менше 15%.

У відповідності до принципів оподаткування, правило STTR надає юрисдикціям можливість встановлювати обмеження оподаткування певних платежів, які здійснюються на користь пов'язаних сторін, і підлягають оподаткуванню на рівні, нижчому від мінімальної ставки. Правила GloBE, що мають статус загального підходу до оподаткування, надають юрисдикціям право «повернути податок» до узгодженої мінімальної ставки, якщо інші юрисдикції не скористалися правами оподаткування або дохід іншим чином підлягає низькому рівню оподаткування. STTR доповнює ці правила та адаптує базові принципи та механізми до правил оподаткування. Такі правила розроблені, щоб допомогти учасникам Inclusive Framework захистити свою податкову базу. Згідно з правилами GloBE, STTR може бути враховано як кредит, що покриває податок згідно з цими правилами та застосовується до відсотків, роялті та визначеного переліку інших платежів внутрішньогрупових послуг.

Як приклад, за Pillar 2, країни запровадять додатковий податок (income inclusion rule) на материнську компанію, що є резидентом на їх території, щоб компенсувати низьке оподаткування (менше 15%) певних дочірніх компаній тієї ж групи, які знаходяться в іншій країні. Якщо штаб-квартири транснаціональних компаній розташовані в країнах, де материнська компанія не стягує додатковий податок, їхні дочірні компанії з низьким рівнем оподаткування все одно фактично втратять свої податкові переваги через так зване правило платежів із заниженими податками (UTPR), яке забороняє відрахування або вимагає

еквівалентне коригування, якщо низький податковий дохід не підлягає додатковому податку [13]. Як виключення державні установи, міжнародні організації, некомерційні організації, пенсійні фонди або інвестиційні фонди, які є материнськими компаніями транснаціональних корпорацій, не підпадають під сферу дії Pillar 2.

Отже, Pillar 2 призначений для того, щоб транснаціональні корпорації сплачували мінімальний рівень податку в кожній юрисдикції, в якій вони мають оподатковувану присутність, тим самим зменшуючи можливість для переміщення доходів до юрисдикцій із нижчим рівнем оподаткування.

Висновки. Складність процесу впровадження правил, дискусійність понять двокомпонентного рішення Two-Pillar вимагає нових підходів до формування податкової політики та міжнародного співробітництва. Важливим аспектом є підвищення рівня координації та співпраці між різними країнами, щоб забезпечити спільне розуміння та застосування правил. Імплементация правил двокомпонентного рішення Two-Pillar Solution вимагає комплексного підходу та врахування широкого спектру факторів. Важливо забезпечити гнучкість та адаптивність нових правил до змін, а також забезпечити належний рівень співпраці та контролю для їх ефективного впровадження та виконання. Щодо України, то впровадження нових міжнародних підходів і правил оподаткування відкриває нові перспективи для формування державного бюджету. Це стає особливо важливим в умовах воєнного стану, спричиненого російською агресією, а також у післявоєнний період, коли країна потребує ретельного планування та максимального використання ресурсів. Реалізація цих підходів може сприяти збільшенню доходів державного бюджету через більш ефективне оподаткування та зменшення можливостей для уникання оподаткування. Крім того, вона стимулюватиме економічний розвиток та залучення інвестицій шляхом створення прозорої та привабливої для бізнесу оподаткованого середовища. Такі заходи є критично важливими для забезпечення стабільності та відновлення економіки.

Список використаних джерел

1. Бенч О. Особливості функціонування тнк в умовах глобальної конкуренції. *Інноваційні процеси економічного та соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід // Тези доповідей XVI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів*. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 71-73 с.
2. Давидов М. Міжнародний досвід державного регулювання в сфері запобігання ухиленню від сплати податків. *Публічне управління та митне адміністрування (правонаступник наукового збірника “Вісник Академії митної служби України)*. 2023. Т. 2, № 37. С. 21–27. URL: http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2023/2/2_2023.pdf.
3. Дорожня карта з імплементації Плану дій BEPS. *Міністерство Фінансів України*. URL: <https://surl.lu/sslxom>.
4. Іванов С., Чекіна В., Разумова Г. Впровадження «цифрових» податків: переваги та недоліки. *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології». 1-3 бер. 2023. – К.: НАУ, 2023. - 427-432 с.*
5. Коблянська О., Портнова О., Коблянська Г. Трансфертне ціноутворення в системі оподаткування. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics», №19 (2020), 52-57*. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6850/1/koblianska.pdf>.
6. Організація економічного співробітництва та розвитку. *Міністерство закордонних справ України*. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/organizaciya-ekonomichnogo-spivrobitnictva-ta-rozvitku>.
7. План дій BEPS 2.0: що передбачає подальша реформа міжнародного оподаткування. *Mind.ua*. URL: <https://mind.ua/openmind/20207189-plan-dij-beps-2-0-shcho-peredbachae-podalsha-reforma-mizhnarodnogo-opodatkovannya>.
8. Федорченко О. Перспективи та шляхи вирішення проблем, які виникають внаслідок цифровізації економіки, в рамках підготовки до

імплементції ініціативи Pillar 1. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції* (Одеса, 23-24 вересня 2022 р.). – Одеса, 2022. 536-538 с.

9. Global VAT & GST on digital services to consumers - vatcalc.com. *vatcalc.com*. URL: <https://www.vatcalc.com/global/global-vat-and-gst-on-digital-services-to-consumers/>.

10. Kane Borders Sofía Balladares Mona Barake Enea Baselgia. Digital Service Taxes. June 2023. URL: https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2023/06/EUTO_Digital-Service-Taxes_June2023.pdf.

11. OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS. Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy: OECD, 2021. 20 p. URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/brochure-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>.

12. Pillar One: Profit allocation and nexus. KPMG. 2021. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2021/11/beps-pillar-one-web.pdf>.

13. Pillar Two. Archipel Tax Advice. URL: <https://www.archipeltaxadvice.nl/insights/pillar-two-pillar-who-the-faqs/>.

14. Press corner. *European Commission - European Commission*. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/it/qanda_21_3564.

15. Willem Vander Meulen, OECD Two-Pillar GloBE Rules: Is It Time to Abandon Hope for International Cooperation on a Global Minimum Corporate Income Tax?, 38 Emory Int'l L. Rev. 233 (2024). URL: <https://scholarlycommons.law.emory.edu/eilr/vol38/iss1/6>.